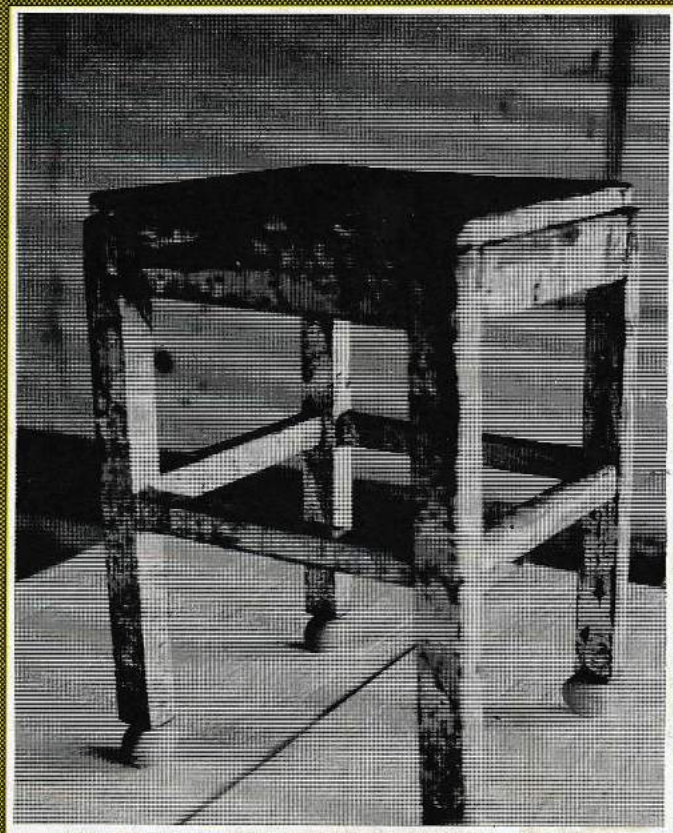

SLIKE I OBJEKTI

XXXIX/2

SANTRAČ

GROZDANIČ

MODERNA GALERIJA ZRENIANIN FEBRUAR 1994.

IZDAVAČ: POSLOVNI SISTEM CBA VRŠAC
PREDGOVOR: SAVA STEPANOV
ŠTAMPA: **TRITON PUBLIC** VRŠAC.

SANTRAČ SLIKE

OBJEKTI **GROZDANIČ**

Slikarstvo Zdravka Santrača, umetnika iz Vršca, razvijalo se linijom doslednog kontinuiteta. Bavljene problemima primarnog i analitičkog slikarstva na početku stvaralačke avanture tokom celokupnog potonjeg delovanja "prelivalo" se u ostvarenja sa naglašenom konceptualnom osnovom. Svakoj Santračevoj stvaralačkoj akciji, praxis-u, uvek je prethodila temeljita mentalna elaboracija, naglašeni stvaralački racionalizam i analitički strukturalizam.

Najnovija geometrijska ostvarenja, slike nastale tokom nekoliko prethodnih godina, takođe poseduju taj racionalistički razrađen stav - radi se o svesno kontrolisanoj plastičkoj celini, o odmerenoj kompozicijskoj shemi pravih linija i strogo odmeravanog intenziteta svake pojedinačne partije boja. Sve je ovde usmereno ka dostizanju čiste, funkcionalne i medijski pročišćene slike. Naravno, geometrija sama po sebi, priziva neoplasticistička načela reda, sklada i harmonije. Međutim, u ovim Santračevim ostvarenjima u određenim segmentima slike, u partijama boje naglašenije strukture i materijalizovane fakture, u detaljima slike isilkane slobodnijim potezima, u neakvim diskretnim "razigravanjima" sintetički koherentne bojene površine u zvučnije i slobodnije kolorističke sklopove, postoje sasvim nenametljivi ali potpuno jasno prisutni ekspresivni izlivi, uzbuđujući "odjeci" umetnikovog unutrašnjeg sveta.

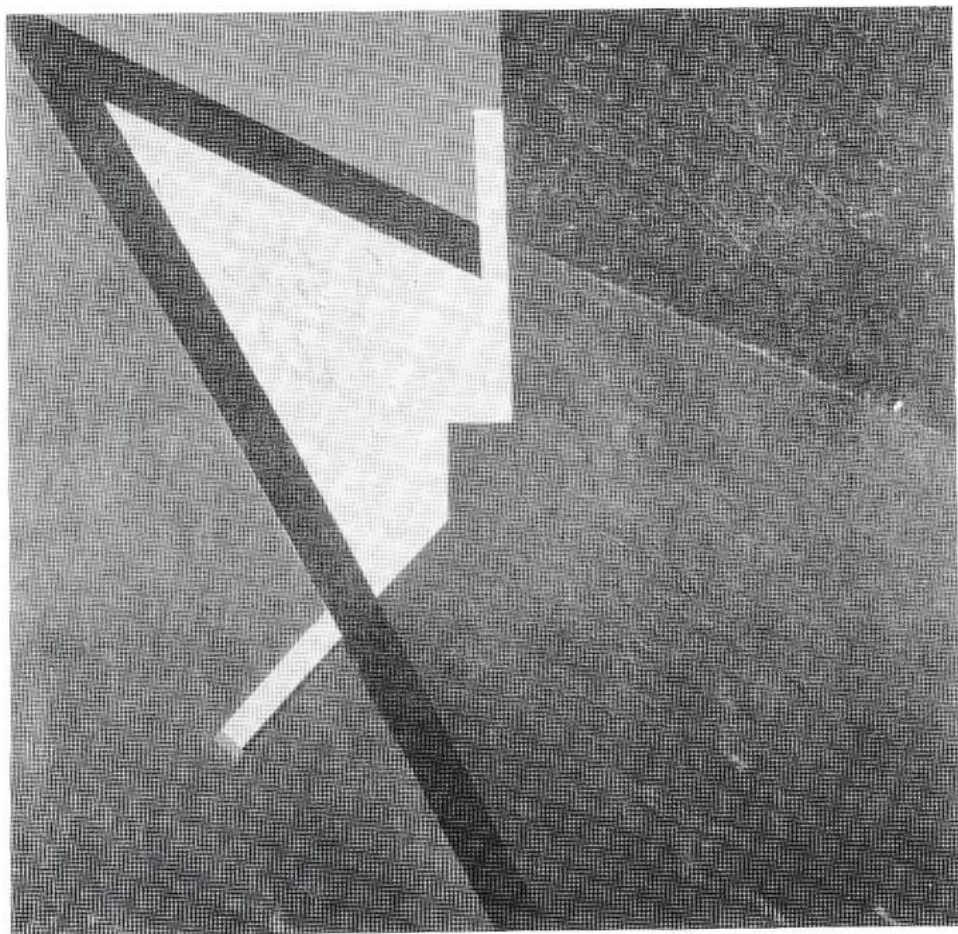
Zahvaljujući takvim manifestacijama u geometrijsko-racionalistički izdejtvovanoj slici, moguće je slikarstvo Zdravka Santrača prepoznati kao verodostojnu manifestaciju ovovremenskog umetničkog senzibiliteta, onog senzibiliteta o kojem Bonito Oliva govori u smislu "značajne doze subjektivizma koji ne treba shvatiti kao autobiografski i privatni sindrom, već kao svojevrsnu harmoniju umetnosti i individualnih motiva pročišćenih upotrebom svesnog i kontrolisanog jezika".

Isti taj Olivin stav primenjiv je i u analitičkom pristupu delu jednog drugog umetnika iz Vršca, Živka Grozdanića. Međutim, Grozdanićev razvojni put koji je takođe započeo ostvarenjima primarnog slikarstva, tokom osamdesetih je imao drugačiji tok. Grozdanić je prosto u naletu elaborirao i definisao postmodernistička stanja slike (citati baroknih pikturalnih rešenja, serije problematizovanog i profilozofiranog citata u seriji "Kifer-Knifer", apstrakcija, primeri subjektivističke ikonografije), bavio se ambijentalnom umetnošću, dospevao u područje nove

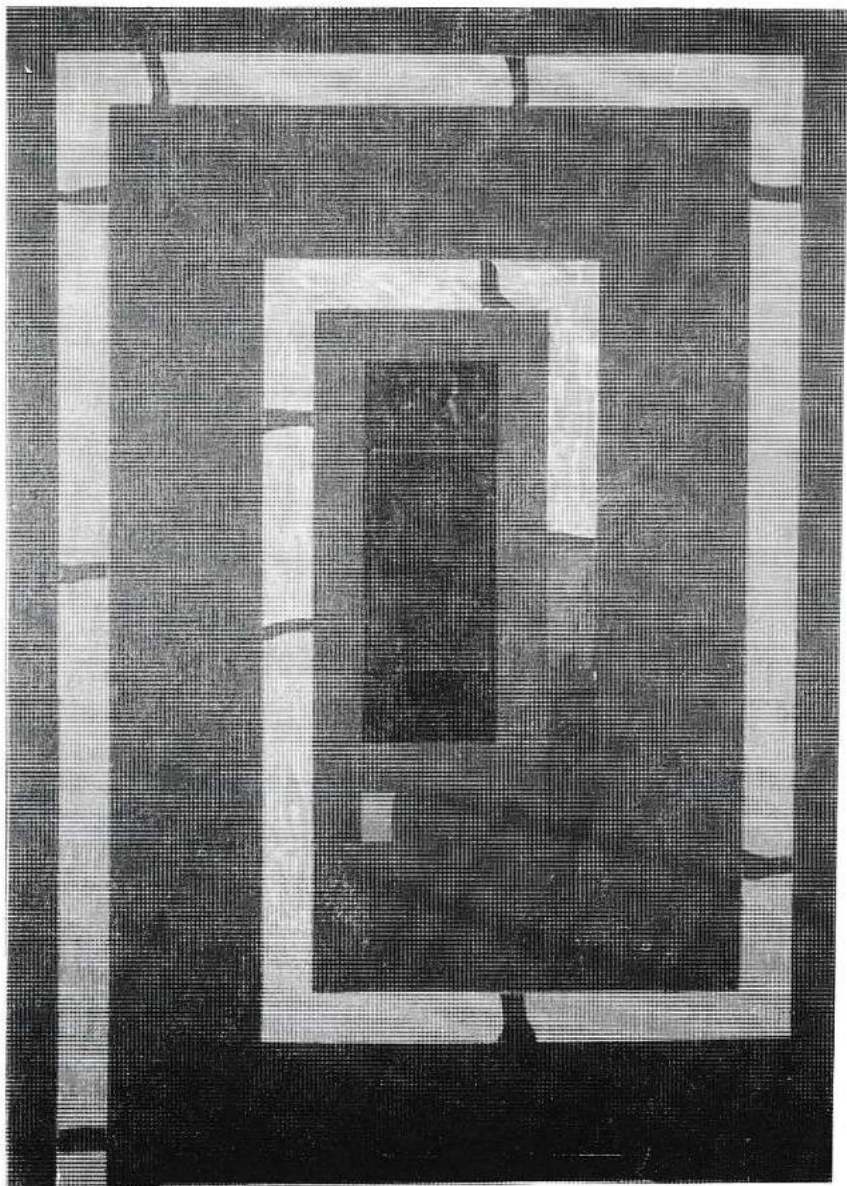
skulpture. Njegov vibrantni eklektizam donosio je rezultate upravo zbog činjenice da je u ovom ostvarenju odista davao pečat vlastite umetničke ličnosti, obeležje sopstvenog subjektivizma. U Grozdanićevom opusu je 80-tih i početkom 90-tih godina bilo mnoštvo puteva koji su se dinamično ukrštali, spajali i razdvajali, međutim, uvek je postojala nekakva izražajna konstanta - Grozdanićeva umetnost je većito posedovala jasno definisanu koncepcijsku osnovu (definisanu u rasponu od jasno profilisane konceptualne ideje do skoro anegdotski naznačenog sadržaja!) i jednu lapidarnost plastičkog govorenja koja je postojala jednako u njegovim "novobaroknim" slikama i u najnovijim skoro minimalistički definisanim skulpturama i skulpturalnim objektima.

Ta lapidarnost sadržaja i forme ostvarena je i u najnovijim radovima kojima se Grozdanić predstavlja na ovoj izložbi. Konstruisani i ostvareni objekti svojom plastičkom jednostavnošću, pročišćenošću, skoro minimalističkim ustrojstvom, snažno i sugestivno ostvaruju afirmaciju mogućih metaforičkih i simboličkih naznaka koje je umetnik ponudio svom posmatraču. No, zahvaljujući nekakvoj nenametljivoj monumentalnosti ovih izdelaka, energiji koju ovi Grozdanićevi radovi poseduju, javlja se ubedljiva evokacija duha minimalizma, duha minimalističke modernosti. Nikako pri tome, povodom Grozdanića, ne smemo pomišljati na onu minimalističku komponentu koja podrazumeva alijenacijski depersonalizovani odnos umetnika prema svom delu. Naprotiv, u ove radove, a uliveno je mnogo sopstvenih uznemirenja pred temom sveta i vremena u kome živimo, mnogo ekspresije, mnogo nekakve životne muke i tegobe čoveka zabrinutog za sopstvenu ali i civilizacijsku egzistenciju. Svojim subjektivizmom Grozdanić se ne zatvara (na postmodernistički način) u nekakvu teško čitljivu, bodrijarovski prozimu i disperzivnu umetnost, u "umetnost nove nejasnoće" (Habermas) što nalikuje na kulu od slonovače, već nastoji da u celokupnom svom iskazu, i konceptualnom i plastičkom, ostvari atmosferu i izgled obnovljenog modernizma te (re)afirmiše ideju razvoja, otvorenosti i novih mogućnosti. Uostalom, nije li to možda i jedini mogući recept za prevazilaženje opšteg osećanja epohalne krize i osećanja sudbinske beznadežnosti u kojoj smo se našli tokom ovih naših devedesetih?

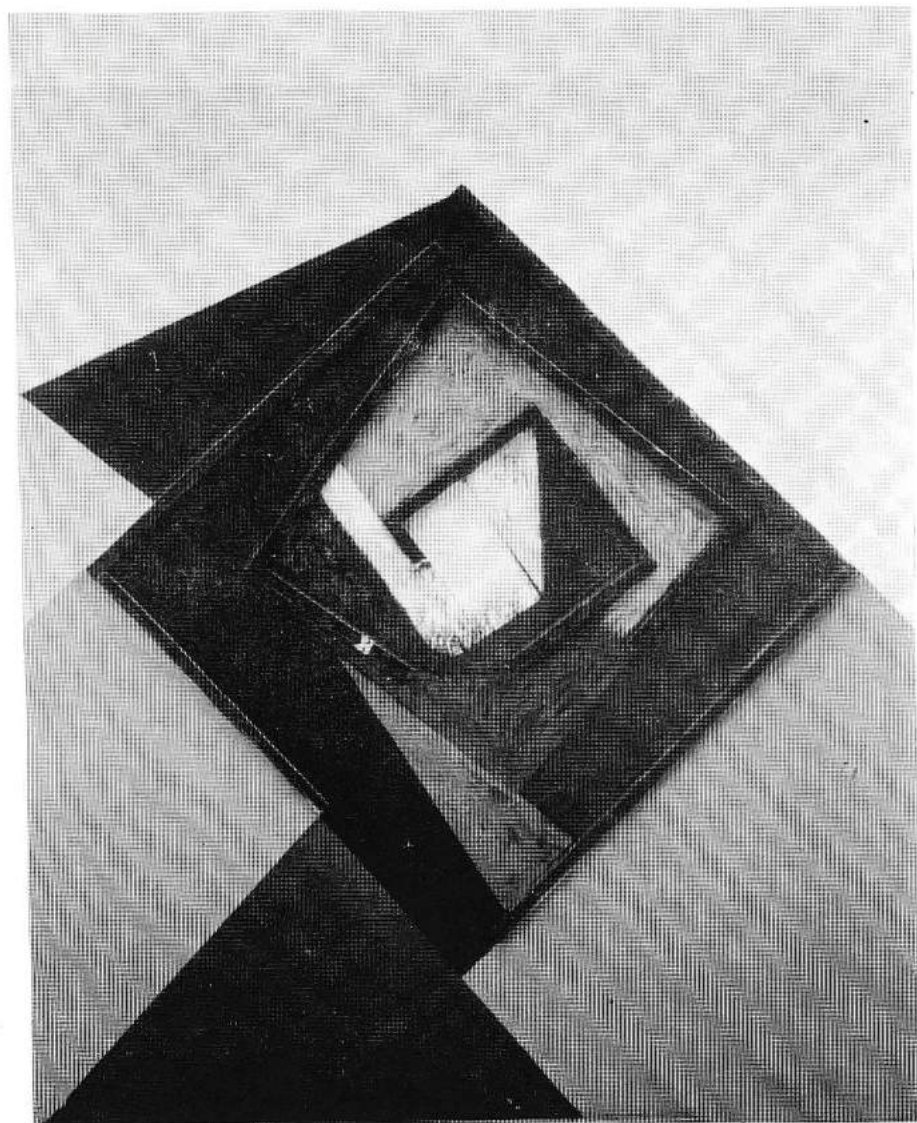
Sava Stepanov

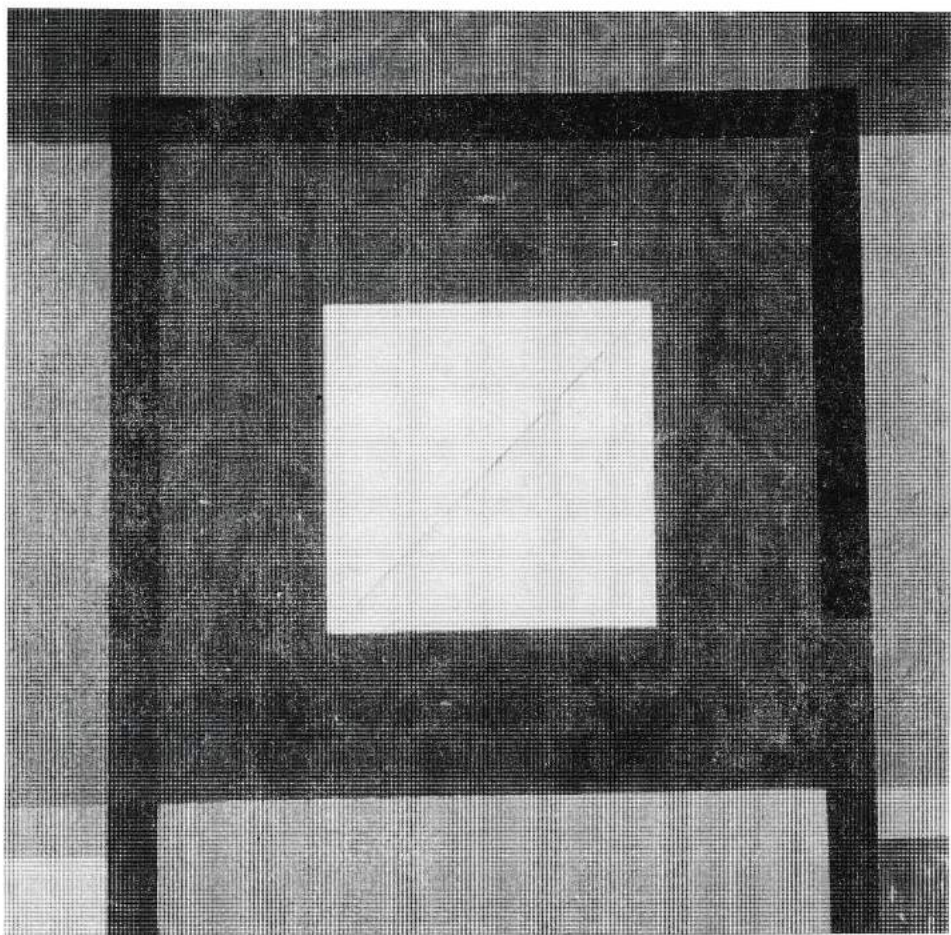
BEZ NAZIVA
1990.

BEZ NAZIVA
1990.

BEZ NAZIVA
1992.

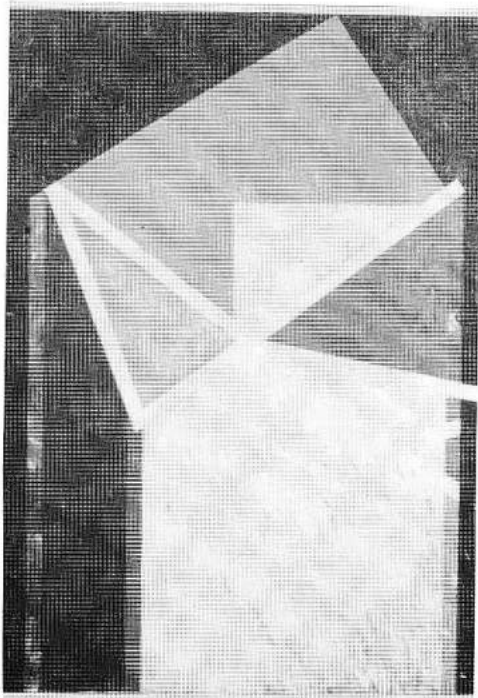

BEZ NAZIVA
1990.

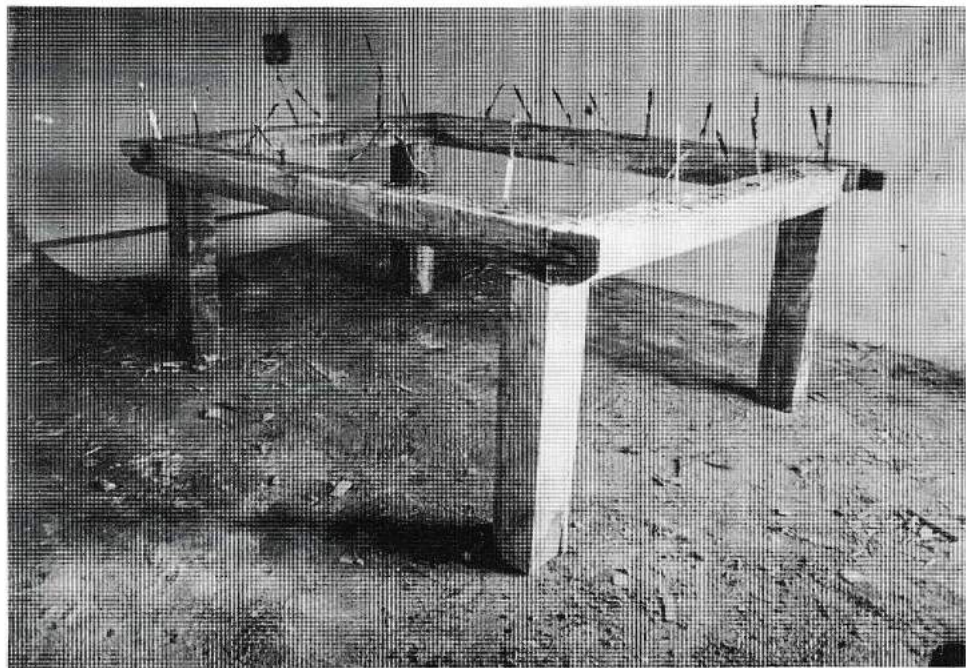
ZDRAVKO SANTRAC, rođen u Vršcu 1954.
Likovnu akademiju završio u Beogradu 1980.
u klasi profesora Radenka Mišovića.
Boravio je na specijalizaciji u Dizeldorfu
u klasi profesora Gintera Ukera.
Zivi i radi u Luganu (Švajcarska).

IZLOŽBE:

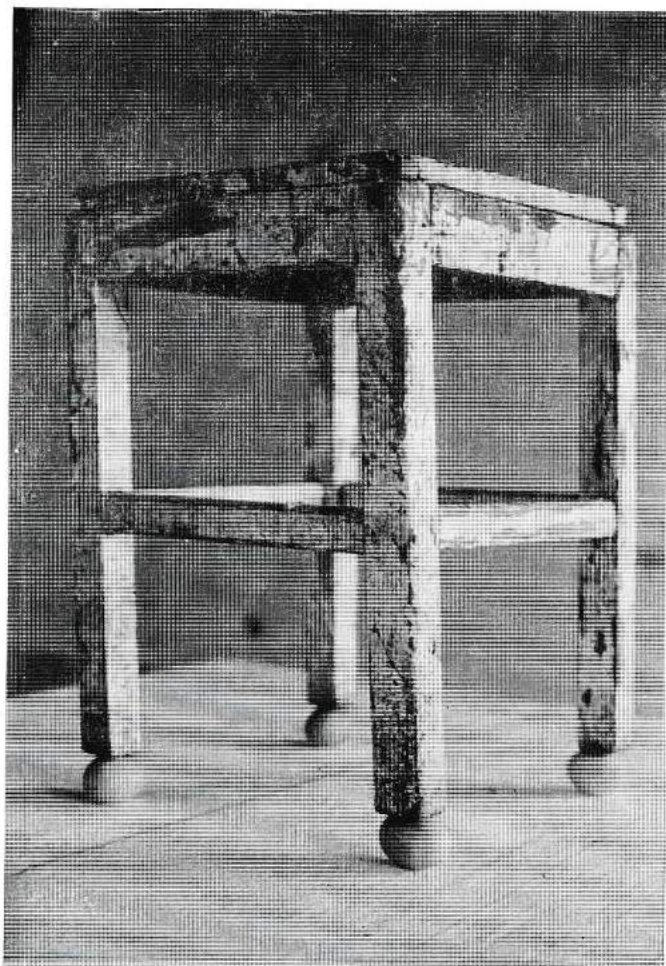
1979. PANČEVO
1980. ZAGREB - GALERIJA MODERNE UMETNOSTI
1980. BEOGRAD - SALON MODERNE UMETNOSTI
1980. KOPER - GALERIJA "MEDUZA"
1980. RAB
1980. LJUBLJANA - GALERIJA MODERNE UMETNOSTI
1981. DUSSELDORF - KLASSE GINTER UCER
1982. DUSSELDORF - KUNSTMUSEUM
1983. NIŠ - GALERIJA MODERNE UMETNOSTI
1983. BEOGRAD - GALERIJA MODERNE UMETNOSTI
1983. RIJEKA - BIJENALE
1984. BEOGRAD - SALON MODERNE UMETNOSTI
1984. NIŠ - GALERIJA MODERNE UMETNOSTI
1985. BEOGRAD - GALERIJA MODERNE UMETNOSTI
1986. SARAJEVO - YU DOKUMENTI
1987. BEOGRAD - NIŠ
1988. HVAR
1988. MUNCHEN - GALERIA SKORPION
1989. RIJEKA - BIJENALE
1991. LUGANO - LARDI'S

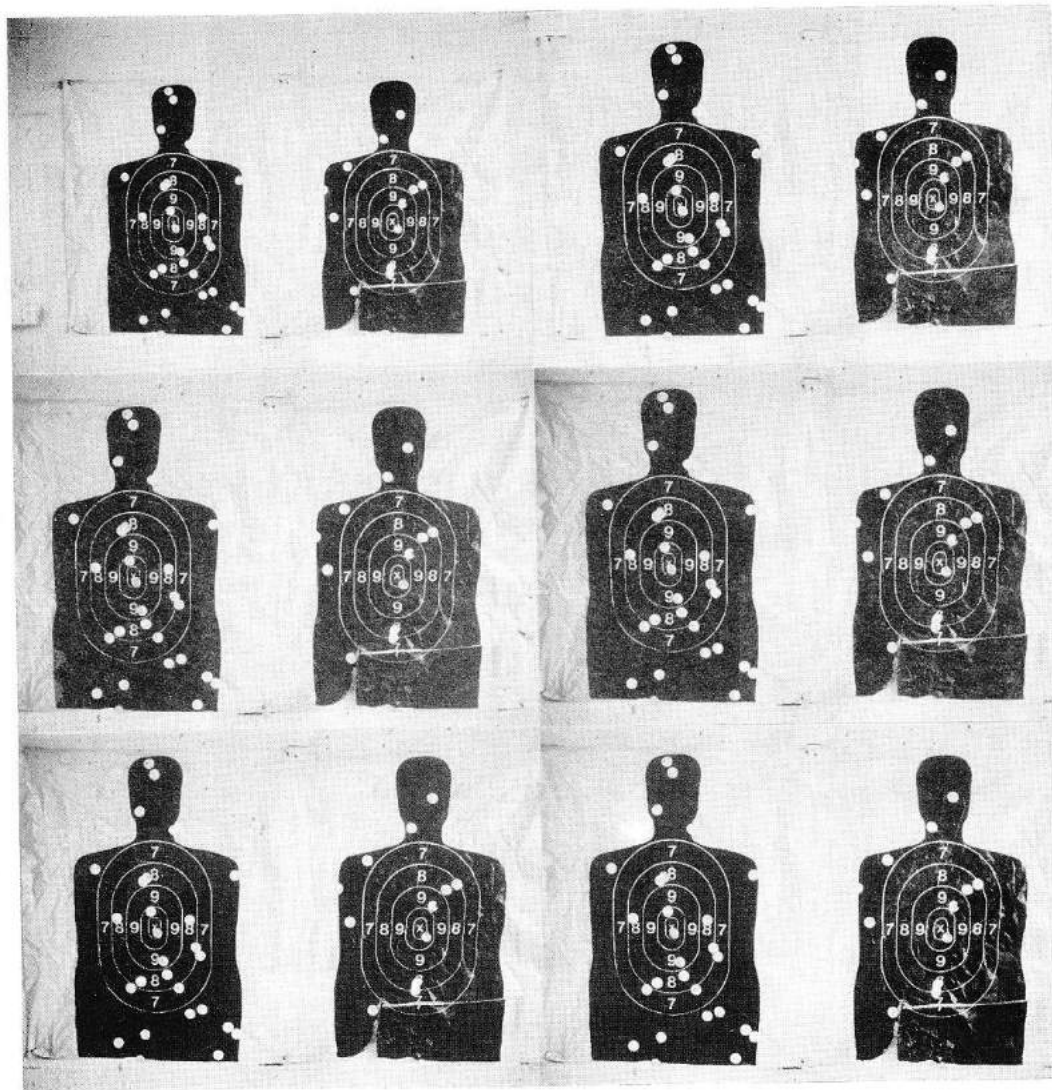
BEZ NAZIVA
1991.

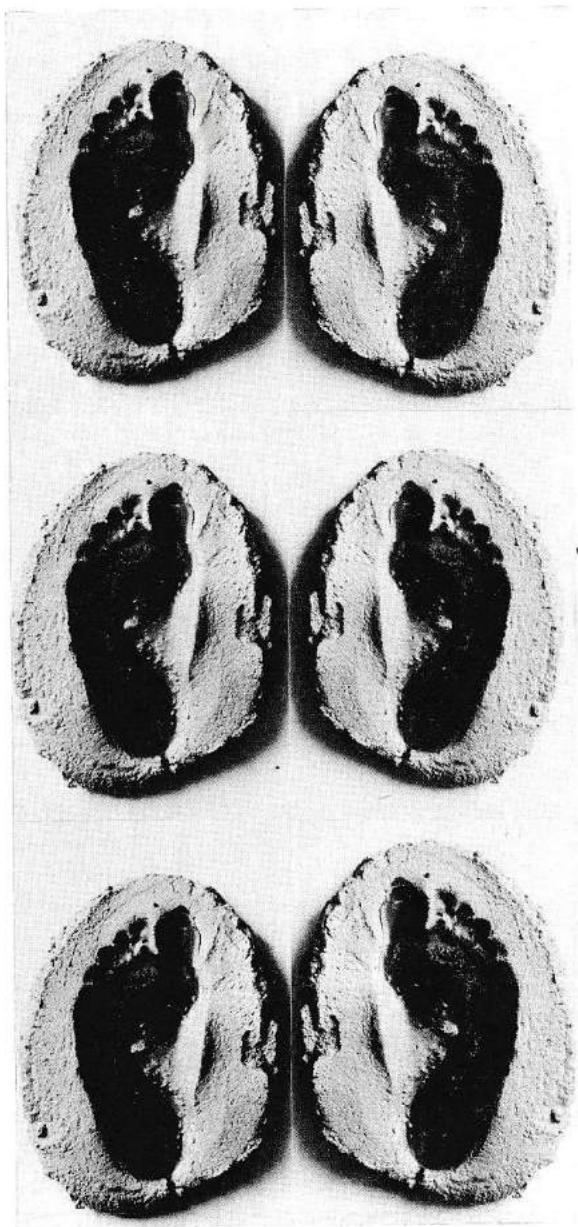
INSTALACIJA
STO 1994.

INSTALACIJA
STOLICA 1994.

INSTALACIJA
(DETALJ) META
1994

INSTALACIJA
(DETALJ) META
1994

ŽIVKO GROZDANIĆ, rođen 05.02.1957. u Vršcu.
Akademiju likovnih umetnosti završio je 1983. u
Sarajevu, u klasi profesora Ljubomira Perčinlića.
Adresa ateljea: Fruškogorska 62, 26300 Vršac, tel. 013/818-869;
Galerija "Aurora": Zmaj Jovina 3, 26300 Vršac, tel. 013/819-210;
CBA-sistem: Žarka Zrenjanina 20, 16300 Vršac,
fax. 013/816-575.

SAMOSTALNE IZLOŽBE:

1984. SARAJEVO

"Akcija 100 sati slikanja"

1985. SARAJEVO

YU dokumenta

1986. RIJEKA

"Akcija 100 sati slikanja"

1986. NOVI SAD

Instalacija sa guskama

"Istinita alegorija o hiljadu anđela"

1987. SARAJEVO

Galerija "Zvono"

Performans sa perjem i

kukuruzom

1987. PALMIŽANA

"Škorpion"

1987. HVAR

Sa Nikšom Barišićem

Kapital - Prostor, Zlatno tele

1988. HVAR

Sa Satkom Hadžihasanovićem

1988. PALMIŽANA

Instalacija sa košnjicama i pčelama

"Kako objasniti slike mrtvome Bojsu"

1989. HVAR

Sakristija crkva Svetog Marka

"Kako objasniti slike mrtvome Bojsu"

1991. VRŠAC - NARODNI MUZEJ

KIFER - KNIFER (Slike i objekti)

1993. POŽAREVAC - NARODNI MUZEJ

Instalacija

1994. APATIN - GALERIJA "MEANDER"

Instalacija

SANTRAČ SLIKE
GROZDANIČ
OBJEKTI

POSLOVNI SISTEM ZA DISTRIBUCIJU KULTURE. UL. ŽARKA ZRENJANINA Br. 18. 26300 VRŠAC. TEL. FAX 013- 816 575.

XXIII / 414.

24.10.2008

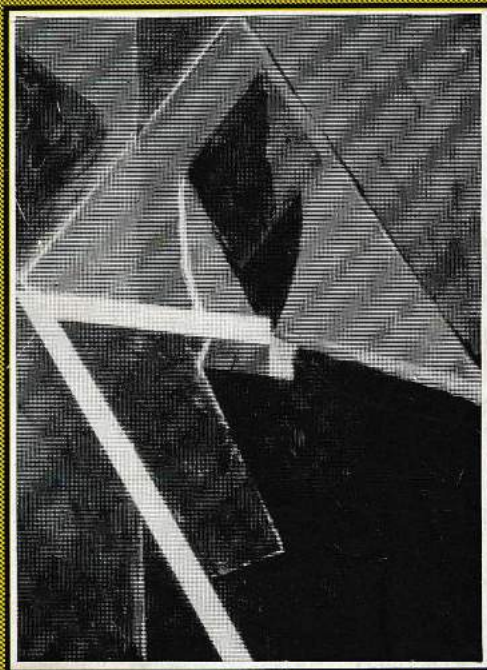

SLIKE I OBJEKTI

XXIII/1994

ZDRAVKO

SANTRAC

GROZDANIĆ

ZAVUKO

MODERNA GALERIJA ZRENJANIN FEBRUAR 1994.